

Styrelsehandling nr 13d
Datum 2021-09-09
Diarienummer 2021-0133

Handläggare
Anders Lindgren
Telefon: 031- 773 75 68
E-post: anders.lindgren@framtiden.se

Yttrande över motion av (S) om långsiktigt hållbara villkor för mottagande av anvisade nyanlända (dnr 0821/21)

Förslag till beslut

Styrelsen för Förvaltnings AB Framtiden:

Motionen av (S) om långsiktigt hållbara villkor för mottagande av anvisade nyanlända besvaras med den bedömning som framgår i yttrandet.

Sammanfattning

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombudda att lämna ett yttrande över en motion av Jonas Attenius (S), Robert Hammarstrand (S) och Amalia Rud Pedersen (S) om långsiktigt hållbara villkor för mottagandet av anvisade nyanlända.

Motionen innehåller förslag om att inga nyanlända, framförallt inte barnfamiljer, i framtiden ska anvisas bosättning i ett särskilt utsatt eller utsatt område. Barnfamiljer ska enligt förslaget erbjudas treåriga kontrakt med möjlighet till förlängning av temporära kontrakt om vårdnadshavare av socialtjänsten bedöms uppfylla motprestationskrav genom arbete och/eller studier. Samtliga bostadskontrakt till andra än barnfamiljer föreslås vara av kortsiktig karaktär och aldrig löpa mer än två år.

Bolaget gör bedömningen att det uppdrag om att ta fram en modell som innebär att inga nyanlända ska anvisas bostäder i utsatta eller särskilt utsatta områden, som fastighetsnämnden i samverkan med Framtiden föreslås få, kan genomföras utan några större konsekvenser för verksamheten.

Motionen ska besvaras senast 2021-10-01.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet bedöms inte påverka bolagets ekonomiska situation.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förslagen i ärendet kan komma att ha en positiv inverkan ur en social dimension. I det fall förslagen leder till att nyanlända får möjlighet att etablera sig i flera olika delar av staden kan detta leda till en förbättrad integration och en ökad social hållbarhet. Om barn i nyanlända familjer får möjlighet att vistas i förskolor, skolor och miljöer utanför utsatta

eller särskilt utsatta miljöer, kan bättre förutsättningar skapas både för de nyanlända barnen och minska trycket på skolor och förskolor i områden som redan har många språksvaga elever. I de fall barnen, efter att kontrakten i genomgångsboendena har löpt ut, inte får möjlighet att finnas kvar i den miljö de vant sig vid och rotat sig i, kan det ha en negativ inverkan ur ett barnperspektiv.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för samverkan.

Expedieras

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Bilagor

1. *Motion av Jonas Attenius (S), Robert Hammarstrand (S) och Amalia Rud Pedersen (S) om långsiktigt hållbara villkor för mottagandet av anvisade nyanlända.*

Ärendet

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombudade att lämna ett yttrande över en motion av Jonas Attenius (S), Robert Hammarstrand (S) och Amalia Rud Pedersen (S) om långsiktigt hållbara villkor för mottagandet av anvisade nyanlända.

Motionen ska besvaras senast 2021-10-01.

Beskrivning av ärendet

Motionen från (S) som ärendet behandlar innehåller förslag om att inga nyanlända, framförallt inte barnfamiljer, i framtiden ska anvisas bosättning i ett särskilt utsatt eller utsatt område. Barnfamiljer ska enligt förslaget erbjudas treåriga kontrakt med möjlighet till förlängning av temporära kontrakt om vårdnadshavare av socialtjänsten bedöms uppfylla motprestationskrav genom arbete och/eller studier, vilket enligt motionärerna ligger i linje med det svenska socialförsäkringssystemets betoning på både rättigheter och skyldigheter. Samtliga bostadskontrakt till andra än barnfamiljer föreslås vara av kortsiktig karaktär och aldrig löpa mer än två år. Om stöd krävs efter detta bör dessa individer enligt förslaget vända sig till socialtjänsten för individuell och behovsprövad bedömning. Motionärerna menar att åtgärderna innebär att Göteborg kan upprätta långsiktigt hållbara villkor för nyanlända som anvisas genom bosättningslagen – villkor som inte sticker ut vid jämförelse med andra kommuner, premierar barnens integration, uppfattas folkligt legitima och går i linje med svensk välfärdstradition.

Motionen innehåller två förslag till uppdrag. I det ena uppdraget föreslås att fastighetsnämnden, i samverkan med Framtiden, i första hand ska ta fram en modell för bosättning av anvisade nyanlända som innebär att ingen anvisas till utsatta eller särskilt utsatta områden. I andra hand ska en modell tas fram som innebär att inga nyanlända barnfamiljer anvisas till utsatta eller särskilt utsatta områden. Samverkan ska sökas med privata hyresvärdar.

I motionens andra förslag till uppdrag får fastighetsnämnden i uppdrag att, i samverkan med relevanta nämnder och styrelser, implementera förslagets villkor för de temporära hyreskontrakten.

Bolagets bedömning

Av de ca 1300 bostäder som år 2020 förvaltas som genomgångsbostäder för nyanlända finns, enligt uppgifter från fastighetskontoret, den största andelen (drygt 30%) i stadsområde Centrum och den minsta andelen i Nordost (18%). Resterande bostäder är fördelade mellan Hisingen (28%) och Sydväst (23%). Antalet anvisade nyanlända för Göteborg är för år 2021 294 personer och förväntas minska de kommande åren.

Framtiden bedömer att uppdraget att ta fram och implementera en modell där inga nyanlända anvisas till utsatta eller särskilt utsatta områden är möjligt att genomföra utan några större konsekvenser för verksamheten. Under 2020 omsattes enligt Framtidens Års- och hållbarhetsredovisning ca 4800 kontrakt inom Framtidenkoncernens bostadsbestånd. De dryga 100 bostäder som anvisningstalet för 2021 troligen innebär, kan anvisas utanför utsatta eller särskilt utsatta områden.

I det föreslagna uppdraget ingår att samverkan ska sökas med privata hyresvärdar. Detta sker idag inom ramen för samarbetsavtalet och samarbetet kring bostadsanskaffning - *Avsiktsförklaring för anskaffning av bostäder i Göteborg*. Under 2020 anvisades 32% av det totala antalet anvisade lägenheter till nyanlända av privata bostadsbolag enligt en sammanställning från fastighetskontoret

Förslaget om att inte anvisa några nyanlända till bostäder i något av stadens utsatta eller särskilt utsatta områden bedöms av bolaget kunna bidra på ett positivt sätt till en stärkt integration. Risker med förslaget är att de nyanlända vid kontraktstidens utgång inte har möjlighet att bo kvar i området.

Datum

Underskrift

Namnförtydligande

.....

Terje Johansson

VD och koncernchef

.....

Anna-Karin Trixe

Stabschef

Handling 2021 nr 121

Motion av Jonas Attenius (S), Robert Hammarstrand (S) och Amalia Rud Pedersen (S) om långsiktigt hållbara villkor för mottagandet av anvisade nyanlända

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

1. Fastighetsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med AB Framtiden, i första hand ta fram en modell för bosättning av anvisade nyanlända som innebär att ingen anvisas till utsatta eller särskilt utsatta områden. I andra hand ska en modell tas fram som innebär att inga nyanlända barnfamiljer anvisas till utsatta eller särskilt utsatta områden. Samverkan ska sökas med privata hyresvärdar.
2. Fastighetsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med relevanta nämnder och styrelser, implementera villkor för de temporära kontrakten som medger att hushåll utan barn erbjuds bosättning i maximalt två (2) år utan möjlighet till förlängning. För hushåll med barn ska kontrakten löpa under tre (3) år. Möjlighet till förlängning för hushåll med barn ska finnas efter av socialtjänsten konstaterad motprestation genom arbete och/eller studier.

Yrkandet

Göteborg är en delad stad. Nedlagda industriområden förvandlas till arbetskraftsintensiva teknologikluster, utbildningsnivån går stadigt uppåt, infrastrukturprojekten avlöser varandra och sysselsättningen är stark. För många göteborgare har de senaste decenniernas utveckling medfört stora framgångar. Samtidigt lever 84 000 göteborgare i ett särskilt utsatt område. Här har inkomstnivåerna, medellivslängden och sysselsättningsgraden halkat efter. Kriminaliteten är mer utbredd och den sociala utsattheten väsentligt större. Ojämligheten är påtaglig och närvarande. Det är ett misslyckande som uppstått till följd av många olika anledningar – men en av dem har varit att de utsatta och särskilt utsatta områdena har fått bära en oproportionell och orimlig del av stadens samlade flyktingmottagande.

Socialdemokraterna har, sedan tillträdet vid regeringsmakten, genomfört en omläggning av svensk invandringspolitik. Regeringen har anpassat migrationslagstiftningen till europeisk miniminivå och vidtagit flera åtgärder vars primära syfte varit att säkra hållbarheten i mottagandesystemet genom att minska söktrycket till Sverige. Efter att ha

erbjudit ett hem och en tillflyktsort åt ett mycket stort antal människor under många år har Sverige nu återgått till samma reglerade invandring som i regel varit gällande under landets moderna historia. Sverige erbjuder fortfarande solidariskt stöd åt människor i nöd, men på ett sätt som går att kombinera med integration och jämlika levnadsvillkor för de som anländer.

Under våren 2021 presenterade regeringen den nya migrationslagstiftningen som är planerad att ersätta den tillfälliga lag som gällt sedan sommaren 2016. Enligt riksdagspartiernas representanter tycks det finnas majoritet för varje enskild del av lagen. Men eftersom vissa migrationssystem inte har omfattats av migrationskommitténs arbete, och därmed inte uppdaterats efter omvärldsförutsättningar och praktiska problem, kommer Göteborgs utsatta och särskilt utsatta områden även fortsatt bära en hög andel av den samlade migrationen: den segregerade EBO-lagen och den låglönedominerade arbetskraftsinvandringen, som både lider av brist på kontroll och medverkar till såväl trångboddhet som andra sociala problem, innebär att förorternas invånare fortsatt får bära en orimlig börda. Även om bosättningslagen berör en viss andel av det totala antalet invandrare innebär den en unik chans för kommunerna att omfördela inom sitt geografiska område på ett sätt som gynnar jämlikheten.

Det skevt fördelade mottagandet spär på de segregerade processer som hotar sammanhållningen och jämlikheten i Göteborg. Segregerade områden, i bemärkelsen att utrikesfödda utgör en majoritetsandel av befolkningen, lider av relativt hög arbetslöshet och lägre tillit till samhällsinstitutioner. Amandakommissionen har bekräftat att hedersförtryck, klanstrukturer, gängkriminalitet och extremism växer i ojämlikhetens kölvatten. Integrationen omöjliggörs om inte barn kan lära sig det svenska språket i skolan, vilket blir mycket svårt när svenska är sällsynt som modersmål på många skolor i de särskilt utsatta och utsatta områdena. Flera av landets fattigaste adresser finns i samma områden. I dagsläget styrs Göteborg av en konstellation som står passiva inför den växande segregationen; där det krävs sociala reformer och utbyggnad av såväl offentlig service som bostäder har man valt ideologiska utförsäljningar och sänkta ambitioner för bostadsbyggnationen. För oss socialdemokrater är det uppenbart att segregationen spär på klasskiktningen och ojämlikheten. Problemen måste bemötas med en social och omfattande bostadspolitik, välfärd, sysselsättning, en starkare ordningsmakt, och civilsamhälleligt engagemang – men också genom en mer rättvist fördelad invandring, som ger människor en chans till verklig integration.

Den nya migrationslagstiftningen innebär att Göteborg får möjlighet att, med relativt stor säkerhet och med god framförhållning, kan planera för hur det begränsade antal nyanlända som fortsatt kommer att anvisas hit ska kunna integreras på bästa sätt. Under överskådlig tid beräknas bara par hundra människor per år anlända, vilket ligger inom spannet för vad som är rimligt och proportionellt givet stadens situation. För att bryta segregationens mönster är det nödvändigt att det minskade antalet nyanlända fördelas på ett mer hållbart sätt, med ett särskilt fokus på att stötta barnfamiljer till integration, sysselsättning och studiemöjligheter – samtidigt som trycket på redan utsatta och språksvaga skolor minskar.

I framtiden föreslår vi därför att inga nyanlända barnfamiljer anvisas bosättning i ett särskilt utsatt eller utsatt område. Barnfamiljer ska erbjudas treåriga kontrakt med möjlighet till förlängning av temporära kontrakt om vårdnadshavare av socialtjänsten bedöms uppfylla motprestationskrav genom arbete och/eller studier, vilket går i linje med det svenska socialförsäkringssystemets betoning på både rättigheter och skyldigheter. Samtliga bostadskontrakt till andra än barnfamiljer ska vara av kortsiktig karaktär och aldrig löpa mer än två år. Om stöd krävs efter detta bör dessa individer vända sig till socialtjänsten för individuell och behovsprövad bedömning. Sammantaget menar vi att dessa åtgärder innebär att Göteborg kan upprätta långsiktigt hållbara villkor för nyanlända som anvisas genom bosättningslagen – villkor som inte sticker ut vid jämförelse med andra kommuner, premierar barnens integration, uppfattas folkligt legitima och går i linje med svensk välfärdstradition.

Jonas Attenius (S)

Robert Hammarstrand (S)

Amalia Rud Pedersen (S)